

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

Ann Patchett

O vară doar pentru noi

Traducere din engleză și note de
IRINA HOREA

HUMANITAS
fiction

Redactor: Raluca Popescu
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Marilena Brînzan
DTP: Iuliana Constantinescu, Veronica Dinu

Tipărit la Tipo Lidana – Suceava

ANN PATCHETT

TOM LAKE

Copyright © 2023 by Ann Patchett

All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2025,
pentru prezenta versiune în limba română

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PATCHETT, ANN

O vară doar pentru noi / Ann Patchett;
trad. din engleză și note de Irina Horea. –

București: Humanitas Fiction, 2025

ISBN 978-606-097-607-3

I. Horea, Irina (trad.; note)

821.111

EDITURA HUMANITAS FICTION

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021 / 408 83 50, fax 021 / 408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0723 684 194

*Lui Kate DiCamillo,
care a ținut flacăra sus*

Faptul că Veronicăi și mie ni s-a încredințat o legătură de chei și ni s-a spus să venim devreme într-o sâmbătă înghețată din aprilie, ca să descuiem școala pentru castingul la *Orașul nostru*¹, dovedea că ne bucuram de oarece încredere. Regizorul piesei, domnul Martin, era prieten cu bunica și agent de asigurări la State Farm Insurance. Așa am ajuns eu băgată în treaba asta, prin intermediul bunicii, iar Veronica a ajuns și ea băgată, deoarece noi două făceam cam totul împreună. Oamenii din New Hampshire nu se mai săturau de *Orașul nostru*. Pentru noi, piesa reprezenta cam ceea ce, pentru alți americani, reprezentau Constituția sau imnul Statelor Unite. Vorbea pe limba noastră, ne făcea să ne simțim speciali, ne scotea în evidență. Domnul Martin prezisese că se vor prezenta mulți la casting, motiv pentru care avea nevoie de sala de sport în ziua respectivă. Producția teatrului de amatori nu avea nici o legătură cu liceul nostru, dar, ținând cont că domnul Martin era și agentul de asigurări al directorului școlii și foarte probabil prietenul lui, rugămintea i-a fost îndeplinită. Cam așa stătea treaba în orașul nostru.

Am sosit înarmate cu termosurile pline de cafea și romanele broșate groase, al ei, *Focul viu*², al meu, *Doctor Jivago*³. Școala

1. *Our Town* (1938), piesă semnată de Thornton Wilder și recompensată cu Premiul Pulitzer.

2. Roman de Stephen King.

3. Roman de Boris Pasternak.

îmi plăcea, nici o problemă, dar nu suportam sala de sport și tot ceea ce reprezenta ea: echipe de sport, galerii și majorete, partide violente de kickball, alergare în cerc atunci când era prea frig să faci sport afară, reuniuni dansante, festivități de absolvire. Dar în acea sâmbătă dimineața, sala era pustie și ciudat de frumoasă. Soarele se revărsa prin ferestrele înguste de sub tavan. Cred că n-am știut niciodată că sala de sport are ferestre. Podeaua, pereții și peluzele erau făcute din același lemn deschis la culoare. Scena se găsea la un capăt al sălii, în spatele coșului de baschet, aripile roșii ale cortinei grele erau trase în lături, oferind privirii un gol negru opac. Acolo urma să se desfășoare acțiunea. Ni se spusese să așezăm în fața scenei o masă de banchet și cinci scaune pliante („Aproape, dar nu prea aproape“, ne spusese domnul Martin), iar apoi, la o depărtare de treizeci de metri, sub celălalt coș de baschet, să punem o a doua masă de banchet, chiar în dreptul ușilor spre hol, unde aveam să ne ocupăm de înscrieri – asta era treaba noastră. Ne-am chinuit cu cele două mese din depozit. Am scos și scaune pliante. Urma să ne petrecem dimineața explicând cum se completează formularele: *Nume, Nume de scenă (dacă e cazul), Înălțime, Culoarea părului, Vârsta (în categorii de șapte ani – bifați o categorie), Număr de telefon*. Aspiranților li se ceruse să aducă o fotografie-portret și un scurt CV, în care să fie menționate toate rolurile interpretate anterior. Aveam o cană plină cu pixuri. Pentru cei care veneau fără CV-uri, exista o rubrică în care își puteau face o prezentare scurtă, iar Veronica era pregătită să facă fotografii polaroid celor care n-aveau fotografie-portret, pe care le capsă ulterior pe cererile de înscriere. Domnul Martin a ținut să ne atragă atenția să nu cumva să-l facem pe vreun candidat să se simtă stânjenit că nu are suficientă experiență, deoarece – și asta a spus-o răspicat – „uneori acolo se ascund diamantele“.

Dar pe Veronica și pe mine nu ne interesa să ne încercăm norocul. Fetele preocupate de teatru nu fuseseră rugate să se ocupe de înscriere, deoarece era posibil să-și dorească să dea

probă pentru unul din roluri. Noi eram fete obișnuite care n-aveau idee cum să-i facă pe adulți să se simtă descurajați din lipsă de experiență scenică. După completarea cererii, dădeam fiecărui candidat paginile de pe care urma să citească – „extrase“ le numea domnul Martin –, împreună cu un număr notat pe un petic de hârtie, și-i spuneam să aștepte în hol.

Când am deschis ușile la opt dimineața, atâția s-au îmbulzit, încât Veronica și cu mine ne-am repezit la locurile noastre înainte să ajungă mulțimea. Și-n clipa următoare, ne-am pomenit copleșite de muncă.

— Da, am asigurat-o pe o femeie, apoi pe alta: Dacă citești rolul Doamnei Gibbs, veți fi luată în considerare și pentru rolul Doamnei Webb.

Ceea ce nu spuneam, deși devenea evident foarte repede, era că, dacă citeai pentru rolul „Emily“, continuai să fii luată în considerare pentru rolul Mamei lui Emily. Într-o punere în scenă la liceu, nu era neobișnuit ca un adolescent în vârstă de cincisprezece ani să interpreteze rolul unui părinte al unuia de șaptesprezece ani, însă teatrul de amatori era altă mâncare de pește. În dimineața cu pricina, aspiranții erau de toate vârstele, nu doar persoane în vârstă visând la rolul Regizorului, ci și liceeni care veniseră să dea probă pentru rolurile lui Emily și George. (Aspirantele „Emily“ erau prea fardate și se costumaseră asemenea tinerelor amish care vindeau chifle cu scorțișoară la piața fermierilor. Aspiranții „George“ trăgeau cu ochiul la ceilalți „George“.) Chiar și copilași se apropiau de masa noastră, ca să ne spună că veniseră să citească rolul Rebeccai sau al lui Wally. Trebuie că părinții aveau nevoie de-o bonă, căci altfel cum se face că un băiețel de zece ani anunță hodoronc-tronc la micul-dejun că vrea să fie Wally Webb?

— Dacă toți ăștia se întorc să cumpere câte un bilet, au dat lovitura cu spectacolul, a spus Veronica. Poate ajunge direct pe Broadway și o să ne îmbogățim.

— *Noi* cum ne îmbogățim?

— Extrapolam și eu, mi-a răspuns ea.

Domnul Martin se gândise la toate, cu excepția clipboardurilor, ceea ce s-a dovedit o omisiune importantă. Oamenii foloseau colțurile mesei noastre ca să scrie, strangulând circulația. Eu încercam să mă dumiresc ce mă deprima mai mult să văd: oameni pe care-i cunoșteam, sau oameni pe care nu-i cunoșteam. Cheryl, care ținea borderoul la Major Market și trebuie să fi fost de vârsta mamei, strângea un CV și o fotografie-portret în mâinile vârâte în mănuși fără degete. Dacă Cheryl își dorise dintotdeauna să fie actriță, nu prea îmi mai ardea să mă duc la băcănia aia. Urma gloata de străini, bărbați și femei, încotoșmănați, care se uitau în jurul lor în sală într-un fel ce-ți dădea de înțeles că n-o mai văzuseră înainte. Mi s-a părut la fel de trist gândul că acești oameni veniseră cu mașina de la cine știe ce depărtare în dimineața aia înghețată, semn că sperau să tot revină aici până târziu în vară, pentru repetiții și spectacole.

— „Lumea întregă e o scenă“, a zis Veronica, reușind din nou să-mi citească gândurile, și toți bărbații și toate femeile vor pur și simplu să fie actori.

Am primit un CV și o fotografie-portret de la tatăl prietenei mele Marcia, nume pe care ea îl pronunța Mar-ciiii-a. Șezusem la masa acestui om, călătorisem pe locul din spate al break-ului când își lua familia să mănânce înghețată, dormeam în celălalt pat din dormitorul rozaliu al fiicei lui. M-am făcut că nu-l cunosc, deoarece aceasta mi s-a părut cea mai firească atitudine.

— Laura, m-a salutat el, zâmbind cu toată dantura. Bună dimineața! Ce mai îmbulzeală!

Am dat din cap a confirmare, apoi i-am înmănat numărul și textul și i-am spus să aștepte în hol.

— Unde-i toaleta? m-a întrebat el.

Pe bune?! Până și bărbații voiau să știe unde-i toaleta. Voiau să-și tapeze părul turtit de fesuri. Voiau să-și citească replicile cu voce tare, în fața unei oglinzi, să vadă cum arată. I-am spus că toaleta de lângă laboratorul de limbi străine va fi cea mai puțin aglomerată.

— Voi, fetelor, păreți foarte ocupate, a zis bunica, apropiindu-se de noi pe la spate, tocmai când pleca tatăl Marciei.

— Vreți un rol? a întrebat-o Veronica. Am relații. Stea fac din dumneavoastră.

Veronica o iubea pe bunica. Toată lumea o iubea.

— Am venit doar să arunc o privire.

Bunica a arătat spre masa din fața scenei, ca semn că urma să se așeze alături de domnul Martin și de cei de la teatru. Bunica mea, proprietara atelierului de croitorie Stitch-It pentru modificări și retușuri, se oferise să croiască toate costumele, ceea ce însemna că mă oferise și pe mine ca voluntară, deoarece lucram cot la cot cu ea după școală. Bunica a traversat sala de baschet lungă și pustie și a luat loc la masa îndepărtată.

Castingul urma să înceapă la zece fix, dar, dată fiind problema clipboardurilor, trecuse deja de zece jumate. După ce toți întârziții au fost înregistrați, Veronica a zis că va stabili grupuri mici, în funcție de numerele pe care le aveau și rolurile pentru care se înscriaseră, apoi îi va duce în holul de așteptare.

— O să fiu câinele ciobănesc, a spus ea, ridicându-se de la masă.

Eu rămâneam pe loc, să-i înregistrez în tăcere pe ultimii veniți. Domnul Martin și bunica și-au ocupat locurile alături de alte trei persoane, la celălalt capăt al terenului de baschet, și, în clipa următoare, peste sala de sport, care vuisese toată dimineața, s-a lăsat liniștea. Când avea să le fie strigate numele, Veronica urma să-i conducă pe candidați prin hol, apoi pe scări în sus, prin culise, până la marginea scenei. Cei care-și așteptau rândul nu aveau voie să asiste la lecturile celorlalți, iar cei care își încheiau proba erau poftiți să plece, dacă nu li se spunea anume să rămână. Primii erau Regizorii – Regizorul fiind rolul cel mai important și mai substanțial din piesă. Urmau cei înscriși pentru rolul lui George și al lui Emily, apoi pentru rolurile celorlalți Webb – Domnu’ și Conița, și Wally – și ale celorlalți Gibb – Doctoru’, Conița și Rebecca. Rolurile mai mici aveau să fie repartizate candidaților care se clasaseră pe locul doi. Nimeni nu pleacă de acasă sperând să se aleagă cu rolul Polițistului Warren, dar, dacă cu asta te alegi, nu zici ba.

— Domnule Saxon! a strigat domnul Martin. Vei citi începutul actului doi.

Toți Regizorii urmau să citească începutul actului doi.

M-a surprins să aud târșăitul ușor al pașilor care traversau scena.

— Sunt primul?

Domnul Saxon omisese să ia în considerare că acesta ar fi rezultatul sosirii la sala de sport a școlii cu o jumătate de oră înainte să se deschidă ușile.

— Da, domnule, ești primul, a confirmat domnul Martin. Te rog să începi când ești pregătit.

Astfel că domnul Saxon și-a dres glasul și, după ce a mai așteptat cu un minut mai mult decât ar fi fost doar jenant, a început:

— Au trecut trei ani. Da, soarele a răsărit de mai bine de o mie de ori.

Eu continuam să țin sub observație intrarea, așa cum făcusem toată dimineața, deși acum cele două seturi de uși duble erau închise. Domnul Martin și bunica, și toți ceilalți în preajma lor se aflau la mare distanță, întorși cu spatele la mine, eu întoarsă cu spatele la ei, iar bietul domn Saxon, care murea de o moarte cruntă acolo, pe scenă, cu siguranță se uita la regizor și nu la spatele unei liceene. Iar eu, din politețe, nu m-am întors cu fața spre el. El și-a continuat lectura până la capătul paginii.

— „Aha! Se aude trenul de 5:45 pentru Boston“, a zis el în sfârșit, cu o voce vădit ușurată.

O lectură de două minute, asta dintâi, ceea ce m-a făcut să mă întreb cum de a considerat cineva potrivit să aleagă un fragment atât de lung.

— Mulțumesc foarte mult, a zis domnul Martin cu o voce cu totul descurajatoare.

M-a copleșit o tristețe teribilă. Dacă Veronica ar fi fost lângă mine, am fi jucat spânzurătoarea pe tăcute, adăugând câte un mădular pentru fiecare cuvânt rostit de domnul Saxon pe un ton prea plângăcios. Cu nici un chip nu ne-am fi uitat una la alta, de teamă să nu izbucnim în râs, doar că Veronica

era în hol, și nici un întârziat nu mai venise, așa cum fuseserăm sigure că se va întâmpla. După cum s-a dovedit, candidații aveau toți aceeași idee. Să sosească la ora fixată, să se înscrie, să stea la rând conform indicațiilor, dovedindu-se astfel soldați disciplinați. Domnul Martin l-a chemat pe al doilea aspirant, domnul Parks.

— Să încep de sus, unde e semnul? a întrebat el.

— Întocmai, a confirmat domnul Martin.

— „Au trecut trei ani“, a citit domnul Parks, după care a așteptat timp de trei ani ca să sublinieze ideea. „Da.“ Altă pauză. „Soarele a răsărit de mai bine de o mie de ori.“

Domnul Parks se adresa publicului din Maine, nu din New Hampshire. Dacă m-aș fi întors spre scenă, fără îndoială că aș fi văzut un bărbat îmbrăcat în hanorac galben, ținând un homar la subsuoară. Fără să scot un sunet, am întins mâna spre rucsacul ce atârna de scaun și am căutat volumul *Doctor Jivago*. Acesta fusese planul de la bun început: ei, cu probele pentru rol, eu, cu lectura, iar la un moment dat, să schimb locul cu Veronica, să poată și ea citi. Domnul Parks era departe de finalul paginii. Treaba bună cu *Doctor Jivago* e că intriga e suficient de complicată ca să te acapareze cu totul. Nu mă dădeam în vânt după roman, dar țineam să văd ce urma să i se întâmple Larei. Însă când, a șasea oară, un Regizor aspirant a anunțat că soarele răsărise, mi-am dat seama că Pasternak nu se potrivește cu situația mea și m-am întors cu scaun cu tot cu fața la scenă.

Unul după altul, Regizorii au înaintat pe scenă și s-au apucat să citească. Felul stângaci în care se poziționau bărbații ăștia, cum le tremura foaia în mână, era un aspect pe care o liceană n-ar fi trebuit să-l vadă. Unii din ei aveau voci acceptabile, dar, dacă-i îmbrânceai de la marginea unei bărci, făceau bândâbâc asemenea unei ancore. Nici urmă de vioiciune. Alții aveau o postură acceptabilă, se mișcau pe scenă cu o mână vârată în buzunar, dar rosteau fonetic fiecare cuvânt. Era dicotomia minte/trup; unii aveau mintea, alții, trupul, dar nimeni nu reușea să le aibă pe amândouă, și erau și din cei care nu aveau

nici minte, nici trup. Una peste alta, Regizorii erau un accident auto teribil, un carambolaj în masă, iar eu nu-mi puteam feri privirile.

În ciuda tuturor aparențelor, în New Hampshire era aproape primăvară. Mai erau șapte săptămâni din clasa a unsprezecea și gata, dar persista gândul că, de fapt, aceasta era prima mea zi de educație adevărată. Nici una dintre cărțile pe care le citisem nu era la fel de importantă ca experiența asta, nici un test la mate ori la istorie nu mă învățase cum să joc, iar prin „a juca“ nu înțeleg a interpreta un rol pe scenă, mă refer la viața reală. Ceea ce vedeam era nici mai mult, nici mai puțin decât modul în care urma să mă prezint în fața lumii. Una era să văd actori care-și memoraseră rolurile și fuseseră pregătiți și îndrumați timp de luni de zile, și cu totul altceva să vezi persoane adulte care se bâlbâie și eșuează. Magia consta în a înțelege unde greșise fiecare. Domnul Anderson, broker de credit la Liberty Bank, își adusese o pipă, care ar fi fost un accesoriu de recuzită foarte potrivit pentru a fi ținut în mână, numai că el o strângea între dinți. Nu era nevoie să te pricepi cine știe ce la actorie ca să-ți dai seama că abilitatea de a-ți descleșta fălcile te ajută la vorbit, numai că eu una știam, iar el, nu. Apoi, în mijlocul monologului de două minute, a împăturit foaia de pe care citea, a strecurat-o în buzunarul interior al hainei, a scos o cutie mică de chibrituri din lemn din buzunarul aplicat al aceleiași haine. Pufăitul necesar pentru a trage flacăra în tutun și flăcăruia care s-a înălțat din pipă făceau parte din felul lui de a interpreta. Și-a pus apoi cutia de chibrituri și chibritul ars în buzunar, a scos foaia de hârtie, a despăturit-o și și-a reluat monologul, în vreme ce fumul dulceag al pipei se înălța spre grinzi, de unde își croia drum până la mine.

Faptul că domnul Martin nu s-a ridicat pur și simplu în acel moment și nu a spus las-o baltă, n-am nici o intenție să regizez *Orașul nostru*, a fost o dovadă a fermității lui. În schimb, a tușit și i-a mulțumit domnului Anderson pentru timpul acordat. Iar domnul Anderson a dat grav din cap și a plecat.

Fiecare Regizor îmi oferea o lecție involuntară: claritate, scop, simplitate. Mă învățau. Asemenea tuturor prietenilor